

**ЛІНГВІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО
ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ДИСКУРСУ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ЛЕКСИКИ**

Агнеса ТОМАШЕВСЬКА,

Вищий державний навчальний заклад України «Буковинський
державний медичний університет», Чернівці (Україна)
kakonuta99@rambler.ru

**LINGUISTIC FEATURES OF THE ENGLISH
PHARMACEUTICAL DISCOURSE AND VOCABULARY**

Agnessa TOMASHEVS'KA,

Department of the foreign languages
Bukovinian State Medical University, Chernivtsi, Ukraine
Researcher ID: D-4224-2017; ORCID: 0000-0003-3574-5945

Томашевская А. Ю. Лингвистические особенности англоязычного фармацевтического дискурса и фармацевтической лексики. Рассматривается проблема целесообразности овладения лингвистическим компонентом ESP студентами, что обеспечивает технологию обучения языка через контент, профессионально-коммуникативную компетенцию, интегративный подход из социокультурной составляющей и прагматической эффективности. Обосновывается методическая основа реализации терминологической лексики как важной части когнитивного базиса; описываются наиболее продуктивные номинативные классы, лексико-семантические модели новых концептов; информативность языкового знака. **Научная новизна.** Освещается механизм кодификации структурно и семантически объединённых групп базового терминологического фонда, который соответствует профессиональному социуму подязыка фармации. **Выводы.** Актуализуется дидактическая траектория повышения уровня профессионально-значимых языковых умений студентов-фармацевтов *via* систематическое введение фармацевтической, медицинской лексики, междисциплинарной научной терминологии, которые функционируют в исследуемом профессиональном языке. Определяется необходимость разработки формата обучения с целью развития у студентов-фармацевтов соответствующей лексической и терминологической компетенции.

Ключевые слова: ESP, фармация, метакогнитивное обучение, информативное содержание, профессиональный социум, терминологические понятия, эпонимы, авторские термины, аббревиатуры.

Постановка проблеми. Мова – це спосіб зберігання культурно-історичної інформації, володіння нею важливо, оскільки інформативність являється тією властивістю мовного знака, яка знаходиться в основі його найважливішої функції на рівні з комунікативною – функцією кумулятивною, як вираження передачі позамовного колективного досвіду. Медичний дискурс (МД) є надзвичайно багатогранний, семантично невичерпний лексичний арсенал мовних засобів, серед яких термінологічна лексика посідає перше місце¹.

Англійська спеціальна лексика субмови «Фармація», як термінологічний відрізок предметно-понятійного поля медицини, в синхронному аспекті є динамічним явищем, яке народжується, формулюється, заглиблюється в процесі пізнання (когніції), переходу від концепту-мисленневої категорії до вербалізованого концепту, пов'язаного з тією чи іншою теорією, концепцією, осмислюючи ту чи іншу сферу знання і (або) діяльності. Крім того, термін визначають і з логічної сторони, висуваючи на перше місце його зв'язок з поняттям. Термін є «матеріалізацією» абстракції об'єкта спеціальної сфери у вигляді лексичної одиниці природної мови².

Все це визначило доцільність обрання об'єктом нашого дослідження предметно-понятійне поле субмови «Фармація», розглядати професійну фармацевтичну лексику як інструмент спілкування майбутніх фармацевтів та обумовило необхідність лінгво-

дидактичного спостереження, опис досліджуваних спеціальних лексичних одиниць. **Методи дослідження** (описовий, зіставлення, класифікація, систематизація, лексико-семантичний аналіз), які були застосовані, дають можливість констатувати, що статус цієї лексики та загальні тенденції її розвитку свідчать про те, що вона є невіддільною частиною медичної термінології та характеризується тонкою спеціалізацією.

Фармацевтика – найдавніша термінологічна фармація, усталена система, що утворилася у процесі багатостолітнього становлення і розвитку науки, де мовний матеріал організований в особливий спосіб з урахуванням взаємодії лінгвістичних та екстралінгвістичних чинників як науки про приготування ліків і яка тісно пов'язана з фармакологією³. Беручи до уваги той факт, що функціонування англійської фармацевтичної термінології (ФТ) має складну історію, власну систему ієрархічно підлеглих рядів термінів, являє собою сукупність концептів, що включає мікросистеми понять та зміст таких дисциплін, як фармакологія, фармацевтична ботаніка, фармацевтична хімія, лікарська та парфумерно-косметична продукція, фармакологічна економіка, маркетинг та менеджмент, що є композитами наукової термінологічної галузі «Фармація», все це обумовлює необхідність *розробки формату навчання* з метою розвитку у студентів-фармацевтів відповідної лексичної та термінологічної компетенції. Лексична компетентність є важливою частиною пізнавального

¹ Taylor D. S. The meaning and use of the term competence in linguistic and applied linguistics, Applied Linguistics, vol. 9, 1988, P. 148–169.

² Ufimtseva A. A. Yazykovaya nominatsiya [Language Nomination], Moskva-Nauka, 1986, P. 65.

³ Duda O. I. Protsey terminolohizatsiyi v suchasniy anhlis'kiy movi (na materialii literatury z kredytno-bankiv's'koyi spravy): dys. na zdob. nauk. stup. kand. filol. nauk : 10.02.04 – hermans'ki movy [Processes of terminology in modern English (on the material of literature on credit and banking): diss. to bake sciences step Cand. filol Sciences: 10.02.04 – Germanic Languages], Kyiv's'kyu derzh. lnhv. un-t, 2001, P. 259.

базису студентів і виконує різні функції у навчально-виховному процесі: допомагає оволодіти номінативними одиницями, конструювати власні висловлювання в мові, що вивчається, сприймати та оцінювати судження учасників спілкування. Знання вокабулярія забезпечує успішне придбання всіх видів навичок спілкування та читання⁴.

Науково-технічний прогрес скеровує зацікавленість лінгвістів та методологів до нових проблем, такі як поповнення та оптимізація термінологічних систем, забезпечення їх оптимального функціонування у сучасному просторі спілкування і формування необхідних умінь використання, застосування термінів; спостерігається значний інтерес до проблеми ономастики, тобто до вивчення власних імен (ВІ), що зумовлено, зокрема, розвитком антропоцентричної парадигми мовознавчої науки. Хоча специфіка ВІ вже значною мірою усвідомлена, однак ще залишаються не дослідженими окремі класи, зокрема структури утворення термінів English-Ukrainian Pharmacy Word-Bank.

Аналіз наукових досліджень і публікацій з проблеми. Проблема вивчення особливостей та шляхів розвитку фармацевтичної термінології, формування іншомовної лексичної компетенції та стійкої тенденції до збільшення кількості епонімічних найменувань, активізації процесів деонімізації ономастичних одиниць стає змістом істотних дослідницьких праць: Т. І. Філімонова (1995) прослідковує становлення фармацевтичної термінології на матеріалах історії англійської мови; Є. А. Долгая (2010) виділяє механізм розкриття значень іншомовних слів; Є. О. Ніфант'єв (2012) охарактеризував професійну лексику в сфері обігу лікувальних засобів; Г. П. Бурова (2008) визначила базові лексичні номени до відбору для словника-мінімуму студентів фармацевтів; В. С. Доля (2014) розглядає міждисциплінарну наукову лексику фармакогнозії; предметом досліджень Г. І. Беженарь (1984), Н. В. Новінської (1989), М. М. Дзюби (2010) були епонімічні назви певних галузевих термінологічних систем з метою вивчення мовних знаків з компонентами-епонімами як факторами утворення англійської фармацевтичної термінології. Іменування належать до числа основних антропологічних визначень (С. Н. Булгаков); на думку Ю. Д. Апресяна, значна частина словника мови присвячена людині. Наукові праці Лобача (1988), Кожушко (1989), Бенкендорфа (1991) свідчать про значну словотвірну продуктивність власного імені як означального компонента, значення і роль якого дуже вагомі у субмовах науки та техніки, тому що вони не тільки збільшують їх термінологічний композит, але й збагачують міжнародний термінологічний фонд, стають інтернаціональною власністю.

Існує декілька підходів до розуміння процесу здійснення формування банку нових словникових одиниць конкретної субмови, спираючись на метод визначення кількісних оцінок змістової вмотивованості, яка охоплює наступні чинники: *вибір найбільш вмотивованого терміну; вибір терміну з меншою лексичною довжиною* (концепція Є. Вюстера (1935), В. М. Лейчика (2002)). Теоретичним підґрунтям для опису слів-термінів є праці

вітчизняних та зарубіжних лінгвістів з теорії номінації: Дж. Кеннон (1964), Т. Р. Кияк (2009), О. І. Дуда (2000); прагмалінгвістики: К. А. Ліліс (1990), Ю. С. Степанов (2009). Д. Є. Чабнер (1981) до підручника «The Language of Medicine» включає розділ «Pharmacology», присвячений термінотворенню цієї предметної сфери⁵.

Мета є дослідження системно-структурних семантичних і функціональних особливостей мови фаху «Фармація», концептуальних моделей, їх лінгвістичного вираження, визначення жанрів та співвіднесення у методичній системі моделювання навчання взаємопов'язаної лексичної компетентності у читанні та говорінні під час самостійної роботи студентів, опис теорії номінації, як особливої конгломеративної сфери, що вивчає співвідношення навколишнього світу, мислення, мови, досліджує номінативну техніку, факти позамовної дійсності; аналіз структурно-семантичної організації епонімів, авторських новоутворень і скорочень, які належать до базових антропологічних позначень у форматі ономастичної науки і є найменш вивченим пластом лексичного складу англійської фахової мови.

Виклад основного матеріалу. Головний концепт фармацевтичного дискурсу (ФД), як лінгвокультурний код «Фармація», вперше науково трактується, за твердженням вченої Г. П. Бурової, професором В. О. Тихомировим ще в 1909 році у передмові до підручника «Курс фармація», в якому автор дає визначення термінів *лікарський засіб, лікувальний засіб, ліки* і зупиняється на шляхах розвитку цієї науки⁶.

Специфіка англійської фармацевтичної лексики полягає в тому, що значна її частина до сьогодні одночасно є термінологічною і загальноживиною. Ключовий термінологічний пласт англійської субмови «Фармація» формують наступні **базові** концепти: людина – *human*, здоров'я – *health*, хвороба – *illness*, ліки – *medicine*, фармація – *pharmacy*, лікування – *treatment*, фармакон – *pharmakon* etc. Дослідження лексикографічних джерел свідчить про те, що основні фармацевтичні поняття та терміни дефінуються відповідно до тих когнітивних і класифікаційних традицій, які були закладені на ранніх стадіях виникнення і розвитку самого фаху, де термінологічно пов'язані корені «*pharm*», «*pharmaco*» виступають словотвірною парадигмою для деривації цілої низки провідних фармацевтичних термінів, які у рамках даної вербально-когнітивної ділянки укладають термінотворче гніздо, коли за основу беруть штучно виокремлену частину слова, яка є складовою всіх її словоформ, і з якою пов'язано лексичне значення слова. Акцент зміщується з того, як утворено слово, на те, що можна одержати від твірної основи: фармація – *pharmacy*, фармацевт – *pharmacist*, фармацевтичний – *pharmaceutical*, фармакологія – *pharmacology*, фармакопея – *pharmacopeia*, фармакотерапія – *pharmacotherapy*, фармакогнозія – *pharmacognosy*, фармаколог – *pharmacologist*, фармакодинаміка – *pharmacodynamics*, фармакокінетика – *pharmacokinetics*, фармакофобія – *pharmacophobia*, фармакоманія – *pharmacomania*.

Виокремлений корпус ТС «Фармація» сконцентро-

⁴ Dolya V. S. "Mezhdistsiplinarnaya nauchnaya leksika farmakognozii" [Interdisciplinary scientific vocabulary of the pharmacognosy], *Teoretichni ta praktichni aspekti doslidzhennya likarskikh roslin* [Theoretical and Practical Aspects of the Study of Medicinal Plants], Vol. 12, No. 3, 2010, P. 145–148.

⁵ Lilis C. A. *Braly's Introduction to Medical Terminology*, Norwalk, Connecticut, 1990, P. 254.

⁶ Burova G. P. "Bazovyye ponyatiya yazyka farmatsii: terminologicheskii i kognitivno-pragmaticheskii aspekty" [The basic concepts of the pharmacy language: terminological and cognitive-pragmatic aspects], *Yazykoznaniiye* [Linguistics], 2008, P. 7–13.

ваний навколо таких понятійних ділянок: галузі фармацевтичної науки; обіг лікарських засобів (ЛЗ) (технологія виготовлення, зберігання, поширення і застосування ЛЗ); ЛЗ та форми випуску ліків; технологія ЛЗ (аптечна, промислова); склад препаратів; механізми дії ліків, активні речовини рослинного та тваринного походження; терапевтичні групи медикаментів; фітотерапія; гомеопатія, косметологія; медичне і фармацевтичне товаровознавство; організація, економіка, менеджмент та маркетинг у фармації⁷.

Предметно-понятійне поле ТС субмови «Фармація» включає:

- **вузько-спеціальні** терміни певної понятійної ділянки мови фаху, які не викликають сумніву щодо їхньої термінологічності і є зрозумілими фахівцям; ці номінативні одиниці складають об'ємний термінологічний пласт відповідно до великої кількості об'єктів і предметів наукової та професійної діяльності спеціаліста (*plaster, toxin, poison, ointment, liniment, unguent* et al);

- **спеціальну** лексику (звуження або зменшення поняття репрезентованого загальноживаним словом), де можна зафіксувати активне функціонування медичної термінології, яка діє на периферії цієї субмови (*decoction, lotion, syrup, suppository, paste*);

- **загальноживану** лексику, яка номінує поняття, що відносяться до різних видів участі людини у фармацевтичній діяльності, а також абстраговані поняття (*relief, remedy, tincture, infusion, grass, plant, herb, oil, soap* et al);

- **інтернаціональні** слова (*compress, cream, gel, capsule, emulsion, granule, spirit, balm, sterile* et al);

- **терміни-запозичення** суміжних з фармацією

наук без зміни семантики (*acid, element, oxide, salt*);

- **пропріальна** лексика у складі термінологічних одиниць (епоніми та авторські терміни);

- **метамовні** засоби (скорочення, символи, знаки).

В англійських фармацевтичних текстах рясніють інтернаціоналізми, які студент-фармацевт повинен вміти адекватно інтерпретувати. Графічне зображення окремих інтернаціональних слів в англійській та українській мовах співзвучні, але мають різний переклад, наприклад: формула - *formula*, ангіна - *angina*, елективний - *elective*, але *formula* означає «склад препарату», «поживна суміш», *angina* перекладається «стенокардія», *elective operation* – «планова операція».

У словотворчій архітектоніці фармацевтичної ТС утворення **абrevіатурних термінів** залишається одним із сучасних продуктивних засобів термінологізації, який не обмежується тільки функцією мовної економії та раціоналізації, а також чітко вираженою прагматичною значущістю; необхідність оптимального ведення медичної документації, стандартизації професійної термінології, як найшвидшої і достовірної передачі інформації обумовлює створення короткого лексичного знаку і являє лінгвістичні особливості цієї концептуальної структури. Встановлено, що найрозповсюдженішою групою скорочень є лексичні абrevіатури ініціального типу.

Авторська схема, що укладена на основі статистичних даних, представлених вченими в наукових роботах з досліджуваної проблеми, ілюструє узагальнення результатів *типологічного* аналізу класифікації категорій номінації фармацевтичних ініціальних абrevіатур та більш уживаних сфер⁸ їх використання⁹:

№ п/п	Категорія	Приклади
1	Безпека лікарських засобів	ADR (Adverse drug reaction) – побічна, несприятлива реакція на прийом ліків.
2	Лікарські форми	ECT (Enteric-coated tablet) - таблетка з ентросолюбильним покриттям (розчиняється в кишечнику); DPI (Dry powder inhaler) - порошкові інгалятори (інгалятори сухого порошку).
3	Фармацевтична економіка	WOM (Word of Mouth) - усні відгуки, які надають покупці під час розмов між собою. Позитивні відгуки (в т.ч. на ліки) слугують найважливішою довгостроковою метою для будь-якої роздрібною компанії.
4	Технологія виготовлення лікарських засобів	PIL (Patient information leaflet) або PIS (Patient information sheet) – листок-вкладиш в упаковці препарату (інформаційний листок для пацієнта).
5	Біологічно активні речовини	ASA (Acetylsalicylic acid) - ацетилсаліцилова кислота.
6	Фармакологічна активність	VIA (Virus in activating agent) - антивірусний засіб.
7	Менеджмент та маркетинг у фармації	QA (Quality assurance) - відділ забезпечення якості на фармацевтичному виробництві.
8	Організації	FAD (Food and Drug Administration) - управління з контролю за продуктами і ліками.

⁷ Dolgaya E. A. "K voprosu opisaniya i prepodavaniya farmatsevticheskoy i terminologicheskoy leksiki v inoyazychnoy auditorii" [The description and teaching pharmaceutical vocabulary in a foreign language audience], *Kulturolohichnyi pidkhdid do vykladannia movy i literatury*, [Culturological approach to language and literature teaching], 2014. P. 433–437.

⁸ Barbasheva S. S. "Klassifikatsionnyy potentsial farmatsevticheskikh abbreviatur ispolzuyemykh v spetsialnoy literature" [The qualificative potential of pharmaceutical abbreviations used in specialized literature], *Fundamentalnyy issledovaniya* [Basic Research], 2014, P. 205–210.

⁹ Ibidem., P. 205–210.

Ономасіологія як розділ лінгвістики, що вивчає природу і типи мовних найменувань будь-якого рівня складності та генези, звертається до інтерпретації номінативної підсистеми мови та її тексто-дискурсивних продуктів. Номінативна лексика англійського фармацевтичного дискурсу є відкритою системою, в якій відбуваються постійні еволюційні процеси виникнення термінологічних одиниць. Міжнародне співробітництво, розширення діапазону застосування медичних препаратів, їх виробництва, зберігання – все це суттєво вплинуло на становлення та розвиток фармацевтичної лексики: з'явилися терміни, що номінують нові поняття, які поповнили термінологічний ряд фаху. В сфері номінативних засобів зафіксовано широке використання константних терміноелементів; складених найменувань різних типів; **індивідуалізуюча номінація за допомогою власного імені та авторські новоутворення**, які у медицині увійшли до повсякденного та професійного життя і завжди викликали посилену зацікавленість мовознавців (Г. В. Колшанській, Л. В. Омельченко, А. А. Уфимцева, М. Ю. Цибік). Епоніми, як складова частина спеціальних назв, активно функціонують в корпусі термінології, їх опорними компонентами виступають мотивуючі основи, які представляють такі **номінативні класи**: *Alzheimer's disease, Zelenin's drops, linimentum balsamicum Wishnevsky, Pavlov's mixture, Lugol's solution, Ringer's solution, Wassermann reaction, Adamkawicz's protein reaction, Carmanov's tablets, Burov's liquid, Zdenko's collection*.

Переважає більшість епонімічних найменувань, які досліджуються, побудовано згідно з морфолого-синтаксичною моделлю [**іменник у називному + епонім у родовому відмінку**], e.g.: *Dragennford's reagent, Lafon's reaction, Ashby's principle* etc. У контексті термінології, що розглядається, спостерігаємо також наявність незначної кількості термінів, сконструйованих на морфолого-синтаксичній моделі [**відепонімний прикметник + іменник у називному відмінку**], e.g.: *Korsakovskii dilution*. Також зустрічаються мовні конструкції з компонентами-епонімами, які ускладнені прийменниками, що є виразниками відповідних семантичних відношень між компонентами. Такі терміни утворені за морфолого-синтаксичною моделлю [**іменник в називному відмінку + прийменник + іменник в давальному відмінку**], e.g.: *dilution by Hahnemann*.

Отже, епонімічні найменування займають вагоме місце в англійській фармацевтичній термінології, відображають специфічні риси того чи іншого етапу розвитку досліджуваного медичного дискурсу, містять у собі значний прагматичний потенціал.

У період вивчення іноземної мови за професійним спрямуванням, а саме понятійного апарату субмови фармації, студенти мають можливість поглибити своє фахове пізнання, ознайомитись в історичному плані з діяльністю вчених, яка була спрямована на «ословлювання світу» (*Worten der Welt*), одержала назву номінативного процесу. Лінгвісти вважають, що предметно-пояснювальне поле фармацевтичної галузі науки являє собою найдавніший корпус лексики, а зміст кожного терміну є резуль-

татом спостережень, узагальнень практичної роботи багатьох поколінь вчених різних спеціальностей у багатьох країнах¹⁰.

У науковій літературі, присвяченій проблемі індивідуального словотворення, привертає увагу «Словарь авторских терминов, понятий и названий в медицине», виданий у 2002 році дослідником А. П. Д'яченко¹¹. Лексикографічна праця містить 1650 термінологічних найменувань, представлених як окремими лексемами (термінами-однословами), так і термінологічними словосполученнями, найчастіше біноменами, з позначенням їхнього територіального та часового застосування; ім'я автора, що описав їх, його національну і професійну приналежність. Аналіз медичного корпусу авторських утворень, статистично презентованого у цьому лексикографічному джерелі, обумовив можливість диференціювання та опису його тезаурусу, що спричинило виділення трьох інформаційних стратифікаційних блоків авторських термінів, які введені в медичну науку окремими науковцями, лікарями, дослідниками (1 блок); описані науковими авторськими колективами (2 блок); запропоновані у словниковий фонд медичними з'їздами, конференціями (3 блок).

Нами виокремлено 23 авторських новоутворень, які функціонують як терміни субмови «Фармація». Наведемо декілька прикладів: Аль-Біруні (973-1048) вперше застосував у своїй книзі термін - *Pharmacognosy*; *Psychopharmacoson* - цей номен був введений богословом Лоріхіусом (Lorichius) 1548 р., який служив термінологічним джерелом для розуміння поняття психофармакологія; термін *Praeparata Galenika*, отриманий лікарем і хіміком Парацельсом (1830-1889), означає медичні препарати, які одержують шляхом механічної або фізико-хімічної обробки рослинної або тваринної лікарської сировини.; поняття *Citric Acid Cycle*, запропоноване англійськими біохіміками Х. Кребсом і В. А. Джонсоном (1937 р.), відоме як трикарбонова кислота; в 1956 р. на Нью-Йоркській конференції була затверджена назва *Adenovira*, яка визначає групу вірусів, що викликають інфекційні захворювання верхніх дихальних шляхів¹².

Історія виникнення медичної лексики нараховує декілька тисячоліть. Більш ніж 100 наукових творів давнини увійшли до збірника «*Corpus Hippocraticum*» (VI ст. до н. е.), який започаткував розвиток європейської медицини, її термінології. Медична наука успадкувала багато авторських назв, часові межі яких обіймають період до нашої ери й теперішній час, збагачують і розширюють свій зміст шляхом семантичних нарощувань. Зі спадку античності на безмежному шляху пізнання збереглися 40 новоутворень: *aorta, arthritis, hepatitis, herpes, diarrhea, kyphosis, coma, lordosis, pneumonia, pleuritis, polypus, typhus, cholera, empyema* etc. давньогрецького лікаря та реформатора античної медицини Гіппократа [460-377 рр. до н.е.]. У форматі галузевої терміносистеми сьогодення вживаються 6 лексичних одиниць: *aden, diastole, duodenum, duramater, piamater, systole*, що були номіновані давньогрецьким лікарем Геофілом [300 р. до н.е.]. Фразеологічний вираз *facies*

¹⁰ Dziuba M. M. "Eponimichni naimenuvannia v ukrainskii naukovii terminolohii" [Eponymous denomination in Ukrainian scientific terminology], *Ukrainska mova* [Ukrainian language], Vol. 3, 2010, P. 55–62.

¹¹ Diachenko A. P. *Slovar avtorskikh terminov, ponyatiy i nazvaniy v meditsine* [Dictionary of author's terms, concepts and names in medicine], Moskva-Triada-Kh., 2002, P. 365

leonini (обличчя лева), що символізує *специфічний вигляд хворого*, можна знайти у працях стародавніх асирійських та вавилонських лікарів [VI-VII ст. до н.е.].

З огляду на все вище зазначене, авторські новостворення, як віддзеркалення історії еволюції фахової термінології, поповнення лексики якої відбувається постійно, кристалізуючи в словах все те, що відклалося в суспільній свідомості, являють собою науковий скарб з точки зору їх генези, часу появи у медичному композиті. Епономічні терміни пов'язані з культурно-історичними конотаціями, в певній мірі вони виконують меморіальну функцію, тобто нагадують про вклад конкретних вчених в розвиток медичної науки і практики. Через пізнання лексико-семантичної системи іноземної мови та оволодіння реально окресленими завданнями, які охоплюють загальнокультурні та предметні параметри, відбувається розширення лінгвістичного кругозору студентів.

Висновки. Когніолінгвістичний простір дискурсу, що розглядається, формується як у писемних мовних жанрах спеціальних сфер, текстів, доступних кожному (рецепт, інструкція до медичного застосування лікарських засобів, реклама, всілякі періодичні видання науково-популярного характеру та інше), так і в усній формі спілкування з провізором в аптеці, у щоденній комунікації. Але у будь-якому випадку фармацевтичний термін як лінгвокультурний код базується на основних поняттях і термінах, які отримують метамовну лексикографічну інтерпретацію.

Антропоніми представляють активні мовні структури і є однією з повноправних потенційних складових частин сучасного фармацевтичного термінологічного вокабуляра. Структурно-семантична побудова цих термінів спрямована на адекватне сприйняття певного об'єкта або явища і конкретну дію: прагматична цінність термінологічної інформації полягає в тому, що вона має певний вплив на людину та її спосіб перцепції. Фармацевтична концептосфера, таким чином, набуває певного соціального статусу, чим зумовлена необхідність збереження поняття «Фармація», яке склався історично, як назва науки і фаху, маркера культурно-історичного феномену, що сприяє на розвиток цивілізації та діяльності¹².

У зв'язку з цим, стає нагальною потреба навчання спеціалістів фармацевтичного профілю з відповідним рівнем знань спеціальної термінології понятійного апарату, самостійним аналітичним творчим мисленням,

вмінням самопланування з максимальною когнітивною ефективністю, навичками раціональної роботи з довідковою літературою (книгою, словником, навчальною програмою).

Tomashevs'ka A. Yu. Linguistic features of the english pharmaceutical discourse and vocabulary. The paper highlights the expediency problem of ESP linguistic component mastering by a student that provides content-language learning technology, professional communicative competence, terminological vocabulary realization as the important part of learners' cognitive basis, integrated approach with sociocultural composite and pragmatic effectiveness; considered the productive building models of pharmaceutical lexico-semantic new notions; the regulating mechanisms from the inner professional language content working to the social relation sphere. **Scientific novelty.** Proved that over the entire course of the ESL training following by the semantic lexical units studying concerning their usage in a world of English Pharmacy language get the very most from such educational methodology of practical knowledge implication.

Conclusions. Defined that among the wide variety of cognitive characteristics of an individual the significant ones for the language acquisition process are her/his linguistic abilities skills to use in professional reading and actual communication.

Keywords: ESP, pharmacy, linguistic abilities, integrated approach, informative content, terminological notions, eponyms, authors' terms, abbreviations.

Томашевська Агнеса – викладач кафедри іноземних мов ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», аспірант кафедри практики англійської мови та методики її викладання ВДНЗ України «Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка». Автор 22 наукових праць, співавтор підручника «English for Nursing». Коло наукових інтересів: формування англомовної лексичної компетентності у процесі самостійної роботи майбутніх фармацевтів; інтегративний підхід у технології ESP навчання студентів-медиків; лінгвістичні особливості термінології фармацевтичної лексики.

Tomashevs'ka Agnessa – lecturer of the foreign languages department at the HSEEU "Bukovinian State Medical University", a post-graduate student of the English Language Practice and Teaching Methods Department at the HSEEU "Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University". Author of 22 scientific papers, coauthor of the textbook "English for Nursing". Research interests: the English lexical competence formation in the process of future pharmacists self-study; an integrative approach to ESP technology training of medical students; linguistic features of the pharmaceutical terminological vocabulary.

Received: 15.02.2018

Advance Access Published: March, 2018

© A. Tomashevs'ka, 2018

¹² Belikov V. G. "Farmatsiya - nauka i spetsialnost" [Pharmacy – Science and Speciality], *Farmatsiya* [Pharmacy], K., 1979, P. 59–61.